

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 112. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine" broj 102/98) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 9. rujna 1999. godine donijela

UREDBU

O OPSEGU I SADRŽAJU MEDICINSKE DOKUMENTACIJE

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuje se opseg i sadržaj medicinske dokumentacije koju je izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: liječnik) koji je liječio osiguranika dužan prethodno pripremiti i sa svojim nalazom i mišljenjem dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) radi vještačenja, u slučajevima određenim u članku 111. stavku 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: Zakon) i članku 29. stavku 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Članak 2.

(1) Pod medicinskom dokumentacijom iz članka 1. ove Uredbe, podrazumijeva se "Izvešće s nalazom i mišljenjem liječnika" (Obrazac: 1-IN, u daljnjem tekstu: izvješće) propisano u članku 15. stavku 2. Uredbe o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: Uredba o medicinskom vještačenju), otpusno pismo, prijepis povijesti bolesti zdravstvene ustanove u kojoj se osiguranik liječi, specijalističke i laboratorijske nalaze.

(2) U iznimnim slučajevima, kada ovlašteni vještak iz članka 113. stavka 1. Zakona smatra potrebnim, zatražit će od liječnika prijepis povijesti bolesti, prijepis zdravstvenog kartona, nalaze prethodnog pregleda, sistematskih i periodičnih pregleda. Ova se dokumentacija ne smatra obveznom u smislu stavka 1. ovoga članka.

Članak 3.

Uz izvješće iz članka 2. ove Uredbe liječnik je dužan dostaviti Zavodu i "Opće podatke o osiguraniku s opisom poslova koje obavlja" (obrazac: 2-IN, u daljnjem tekstu: druga dokumentacija) propisane u članku 15. stavku 3. Uredbe o medicinskom vještačenju.

Članak 4.

(1) U izvješću liječnika iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe dijagnoze se razvrstavaju u tri skupine:

- a) glavna bolest;
- b) druge bolesti koje utječu na invalidnost;
- c) sporedne bolesti koje ne utječu na invalidnost.

(2) Glavna bolest je ona bolest koja sama ili pretežito uzrokuje trajni gubitak sposobnosti za rad ili trajno smanjenje sposobnosti za rad osiguranika za sve poslove koji odgovaraju njegovim tjelesnim i psihičkim sposobnostima, a smatraju se odgovarajućim njegovim dosadašnjim poslovima. Njezin je utjecaj na radnu sposobnost osiguranika odlučujući.

(3) Druge bolesti koje utječu na trajni gubitak, odnosno trajno smanjenje sposobnosti za rad osiguranika za sve poslove koji odgovaraju njegovim tjelesnim i psihičkim sposobnostima, a smatraju se odgovarajućim dosadašnjim poslovima jesu one koje pojedinačno ili u skupini utječu nepovoljno na radnu sposobnost ili pojačavaju nepovoljno djelovanje glavne bolesti na radnu sposobnost. U slučaju da postoje dvije bolesti koje jednako negativno djeluju na radnu sposobnost, glavna je ona koja ima lošiju prognozu.

(4) Sporedne bolesti ne utječu na trajni gubitak, odnosno trajno smanjenje sposobnosti za rad osiguranika za sve poslove koji odgovaraju njegovim tjelesnim i psihičkim sposobnostima, a smatraju se odgovarajućim dosadašnjim poslovima. Sporedne bolesti mogu međutim, biti važne pri davanju mišljenja prilikom utvrđivanja neposredne opasnosti od invalidnosti.

Članak 5.

(1) Pod opsegom medicinske dokumentacije, koja je potrebna za verifikaciju dijagnoze glavne bolesti, podrazumijeva se medicinska dokumentacija koja sadržava podatke:

1) o početku bolesti ili ozljede, uzroku i okolnostima pod kojima je nastala bolest ili ozljeda;

2) o tijeku liječenja osiguranika s naznakom dana do kojeg se liječio, pod kojom dijagnozom i s kakvim uspjehom;

3) o tijeku medicinske rehabilitacije s naznakom zdravstvenih ustanova u kojima se osiguranik rehabilitirao, razdoblje u kojem je obavljena rehabilitacija, pod kojom dijagnozom i s kakvim uspjehom.

(2) Medicinska dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati i sve podatke o postojećem zdravstvenom stanju, a posebno podatke:

a) o opsegu anatomskog oštećenja;

b) o opsegu funkcionalnog oštećenja;

c) o prognozi bolesti, odnosno, očekuje li se s vremenom poboljšanje zdravstvenog stanja, nepromijenjeno ili progredijentno pogoršanje zdravstvenog stanja.

(3) Medicinska dokumentacija potrebna za verifikaciju drugih bolesti koje utječu na radnu sposobnost treba dokazati postojeće stanje, tj. stanje anatomskog i funkcionalnog oštećenja.

(4) Za sporedne bolesti koje ne utječu na radnu sposobnost dovoljna je postojeća medicinska dokumentacija koja verificira dijagnozu.

Članak 6.

(1) Medicinska dokumentacija iz članka 5. ove Uredbe mora biti jasna i precizna, te sadržavati sve podatke iz pretraga i nalaza koji omogućavaju postavljanje dijagnoze bolesti.

(2) Nalaz i mišljenje liječnika mora biti napisano, u pravilu, pisaćim strojem s iscrpnom anamnezom koja daje uvid u obiteljske, nasljedne i ranije bolesti, u početak, tijek i trajanje sadašnjih tegoba i bolesti. Opis nalaza liječnika mora biti precizan i iscrpan i ne smije sadržavati samo dijagnozu bolesti.

(3) Otpusno pismo ili prijepis povijesti bolesti zdravstvene ustanove u kojoj se osiguranik liječio, a koje se prilaže izvješću liječnika iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe, mora sadržavati podatke o svim nalazima i pretragama koje su obavljene prije dolaska u zdravstvenu ustanovu tijekom liječenja ili nakon završenog liječenja, kako bi se verificirala dijagnoza bolesti osiguranika.

(4) Specijalistički nalazi moraju biti ispisani čitko, po mogućnosti pisaćim strojem, na propisanim obrascima, a osim utvrđene dijagnoze moraju biti opisane i anatomske i funkcionalne promjene utvrđene pri specijalističkom pregledu.

(5) Klinički nalazi (EKG, spirometrija, B.M., scintigrafija, endoskopija itd.) prilažu se samo ako su učinjeni ambulantno i ako su potrebni za verifikaciju dijagnoze glavne bolesti.

(6) Laboratorijski nalazi prilažu se također ako su učinjeni ambulantno i ako su važni radi verifikacije dijagnoze bolesti.

Članak 7.

(1) Pod cjelokupnom medicinskom dokumentacijom, u smislu članka 112. stavka 1. Zakona podrazumijeva se medicinska dokumentacija koju je liječnik pripremio držeći se odgovarajućih odredaba ove Uredbe koje se odnose na konkretni slučaj, podrazumijevajući pod tim realizaciju medicinskih pretraga samo u onom opsegu koji je potreban za utvrđivanje zdravstvenog stanja.

(2) Medicinska dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka ne obuhvaća:

- medicinsku dokumentaciju koju vještak u tijeku vještačenja naknadno pribavlja, a koja ovom Uredbom nije utvrđena kao obvezna

- medicinsku dokumentaciju koju vještak pribavlja u iznimnim slučajevima, prema odredbi članka 2. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 8.

Kada je zatražena dopuna medicinske i druge dokumentacije u smislu članka 16. stavka 4. Uredbe o medicinskom vještačenju, rok za donošenje nalaza i mišljenja ovlaštenog vještaka počinje teći od dana primitka medicinske i druge dokumentacije u nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda.

Članak 9.

Pregled opsega i sadržaja medicinske dokumentacije za pojedine bolesti sastavni je dio ove Uredbe.

Članak 10.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 140-01/99-01/07

Urbroj: 5030104-99-2

Zagreb, 9. rujna 1999.

Predsjednik
mr. Zlatko Mateša, v. r.

PREGLED OPSEGA I SADRŽAJA MEDICINSKE DOKUMENTACIJE

I. ZARAZNE I PARAZITARNE BOLESTI (A 00 - B 99)

A 00 - A 99 CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

Za verifikaciju dijagnoze potrebno je priložiti otpusno pismo, povijest bolesti, bakteriološki nalaz, parazitološki i virološki kojim se dokazuje postojanje uzročnika pri uzastopnim pregledima u dužem razdoblju.

A 69 BOLESTI LYME

- likvor
- serologija (imunoflorescencija) ELISA
- PCR
- EKG
- EEG, CT i MR mozga, po potrebi

A 75 - A 79 RIKECIOZE

- likvor
- serološke pretrage na rikecije u akutnoj fazi bolesti i kasnije
- EEG, EMG, CT mozga kod encefalitisa
- kardiološka obrada kod endoakarditisa

A 80 KASNE POSLJEDICE AKUTNOG POLIOMIELITISA

Dijagnoza se potvrđuje nalazima iz akutne faze: likvora (pleocitoza, izolacija virusa eventualno)

Serološke pretrage parnih seruma i likvora TN liječenja.

Ako se radi o anatomskim i funkcionalnim oštećenjima. EMG oštećenjima. EMG oštećene skupine mišića, testovi mišićne snage i goniometrija.

B 15 - B 19 KRONIČNI HEPATITIS B, D, NON-A I NON-B (HEPATITIS C)

Medicinska dokumentacija mora sadržavati:

- anamnestičke, katamnestičke i druge podatke o početku bolesti, tijeku bolesti, tijeku i načinu liječenja s oznakom ustanove gdje se bolesnik liječio
- kliničku sliku

- biokemijske pretrage: KKS, elektroforeza, protrombinsko vrijeme, hepatogram, HZV markeri, anti HCV, delta markeri (ako je indicirano),
- PCR (Polymerase chain reaction - kvalitativno, kvantitativno) na HCV (ako je indicirano a na HBV samo u dijagnostički nejasnim slučajevima)
- UZV jetre, biopsija jetre (ako je indicirana).

B 20 - B 24 INFEKCIJA HIV-om (SIDA ili AIDS)

Medicinska dokumentacija mora sadržavati:

- anamnestičke, katamnesticke, kliničke i druge podatke o početku i tijeku bolesti te tijeku i načinu liječenja s oznakom ustanove gdje se bolesnik liječio.

Kontakt s HIV-om dokazuje se:

- dokazivanjem protutijela na HIV (imunofluorescentnom tehnikom, radioimunoprecipitacijom i Western-Blotovom tehnikom)
- laboratorijske nalaze koji uključuju dokaz o HIV infekciji i broju limfocita CDH +

B 35 - B 49 MIKOZE

Medicinska dokumentacija mora sadržavati:

- anamnezu, radnu anamnezu, detaljan klinički opis promjena, mjesta promjena i njihov opseg s naznakom ustanove, odnosno specijalista koji je bolest liječio
- nativni preparat i kulturu za generalizirane, septičke oblike, hemokulture, urinokulture i dr., a za infekcije CNS likvor - citološki i kultura.
- rezultate pregleda Wodovom svjetiljkom
- dokazivanje antitijela u krvnom serumu
- intrakutanu primjenu antigena (trihofitin, kandida i drugi).

B 69 CITICERKOZE

- serološke pretrage + obrada likvora kod zahvaćanja CNS
- rtg. mekih česti ruku i nogu
- CT mozga, po potrebi
- MR mozga, po potrebi.

II. C 00 - C 75 ZLOĆUDNE NOVOTVORINE

Medicinska dokumentacija treba sadržavati anamnezu te detaljan opis kliničke slike bolesnika koju je načinio specijalist u čiju nadležnost spada liječenje oboljelog organa ili organskog sustava

C 15 - C 26 ZLOČUDNE NOVOTVORINE PROBAVNIH ORGANA

C 15 ZLOČUDNE NOVOTVORINE JEDNJAKA

- fizikalni pregled
- RTG pluća i jednjaka
- ezofagoskopija s biopsijom za citološki ili histološki pregled
- UZV jetre
- endoskopska ultrasonografija (EUS) samo u odabranim slučajevima
- CT, po potrebi

C 16 ZLOČUDNE NOVOTVORINE ŽELUCA

- fizikalni pregled
- RTG želuca
- gastroskopija
- endoskopski ultrazvuk - samo u odabranim slučajevima
- CT abdomena - samo u odabranim slučajevima
- endoskopska ultrasonografija - samo u odabranim slučajevima
- markeri tumora CEA, Ca 19/9.

C 17 - C 21 ZLOČUDNE NOVOTVORINE CRIJEVA

- fizikalni pregled (digitorektalni)
- laboratorij KKS, krv u stolici
- irigografija
- kompletna kolonoskopija - uz biopsiju (sigmoidoskopija, rektoskopija p.p.)
- markeri tumora CEA

C 22 ZLOČUDNE NOVOTVORINE JETRE

- laboratorij
- alfafetoprotein
- UZV jetre

- ciljana biopsija jetre pod kontrolom UZV

- CT

C 25 ZLOČUDNE NOVOTVORINE GUŠTERAČE

- fizikalni pregled

- laboratorij

- UZV

- CT

- ERCP (endoskopska retrogradna kolangiopankreatografija)

- perkutana citološka punkcija

C 30 - C 39 ZLOČUDNE NOVOTVORINE DIŠNIH ORGANA I ORGANA PRSNOG KOŠA

C 34 ZLOČUDNE NOVOTVORINE DIŠNICA I PLUĆA

- fizikalni pregled

- RTG snimka pluća (A-P i postranična)

- tomografmi (frontalni, sagitalni)

- citologija sputuma, aspiriranog sekreta, bronha, brisa i četkanja sluznice bronha

- CT pluća

- perkutana citopunkcija, po potrebi

- torakotomija, po potrebi

C 50 ZLOČUDNE NOVOTVORINE DOJKE

- fizikalni pregled

- mamografija + RTG pluća

- UZV dojke i jetre

- citološka punkcija

- marker A 15-3

C 56 ZLOČUDNE NOVOTVORINE JAJNIKA

- fizikalni pregled

- UZV male zdjelice posebno color Doppler
- CT abdomena (male zdjelice)
- punkcija - citološka analiza po potrebi
- laparoskopija (lavat - citološki pregled po potrebi)

C 61 ZLOĆUDNE NOVOTVORINE PROSTATE

- klinički pregled
- digitorektalni pregled
- UZV prostate i mokraćnog mjehura, bubrega
- ekskrecijska urografija
- biopsija prostate, citološka i i histološka analiza
- transrektalni UZV + ciljana biopsija
- tumorski markeri PSA, PAP
- i.v. urografija, po potrebi
- CT abdomena, po potrebi,
- MR, po potrebi

C 64 ZLOĆUDNE NOVOTVORINE BUBREGA

- fizikalni pregled
- laboratorij (standardni)
- citološki pregled urina kod tumora kanalnog sustava
- UZV abdomena
- infuzijska urografija kod tumora kanalnog sustava
- CT abdomena
- renalna angiografija, po potrebi
- RTG pluća
- scintigrafija kostiju, po potrebi
- MR, po potrebi

C 66 - C 68 ZLOĆUDNE NOVOTVORINE MOKRAĆOVODA I MOKRAĆNOG MJEHURA

- bimanualni pregled
- cistoskopija i/ili ureteroskopija s biopsijom
- i.v. urografija,
- retrogradna urografija kod tumora uretera
- UZV bubrega, mokraćnog mjehura
- CT, po potrebi
- RTG pluća, po potrebi
- scintigrafija skeleta, po potrebi

C 70 - C 72 ZLOĆUDNE NOVOTVORINE CNS-a

- neurološki pregled
- fundus, vidno polje po Goldmanu, ispitivanje dvoslika po Lancasteru - ovisno o lokalizaciji tumora koja se utvrdi, drugom pretragom.
- CT

NAPOMENA: zloćudne novotvorine endokrinih žlijezda vidi u poglavlju endokrinih bolesti.

III. D 50 - D 89 BOLESTI KRV I KRVOTVORNIH ORGANA

PRETRAGE POTREBNE ZA DIJAGNOZU BOLESTI I MOGUĆIH KOMPLIKACIJA

OPASKA

BOLESTI CRITROCITA

Anamneza i klinički nalaz

Pretrage krvi:

Sedimentacija eritrocita (SE)

Broj eritrocita (E)

Koncentracija hemoglobina (Hb)

Hemtokrit (Hct)

MCV, MCH, MCHC

Broj leukocita (L)

Diferencijalna krvna slika (DKS)

Broj trombocita (Trc)

Broj retikulocita (Rtc)

Pregled razmaza krvi - morfologija E

Bazofilno punktirani E

Biokemijske analize:

Fe, UIBC, TIBC, % saturacije
transferina Fe

Feritin u serumu

Bilirubin-konjugirani, nekonjugirani

LDH, haptoglobin, methemalbumin

Kod sideropenične
anemije

Kod hemolitičkih
anemija

Slobodni Hgb u serumu
Osmotska rezistencija E

Elektroforeza hemoglobina
Određivanje količine HbA2, HbF
Methemoglobin, karboksihemoglobin,
sulfhemoglobin

Enzimi u E (G-6-Pd, piruvat
kinaza i drugi enzimi)
Test lize E zakiseljenim serumom
(Hamov test)

Slobodni eritrocitni protoporfirin

Određivanje plinova u arterijskoj krvi

Pregled urina:

Bilirubin, urobilinogen, hemoglobin,
hemosiderin
Porfirini u urinu: aminolevulininska
kiselina porfobilinogen, koproporfirin,
uroporfirin protoporfirin (ili u stolici)
Imunološke i imunoematološke analize
Direktni i indirektni antiglobulinski
test (Coombsov test) ("topla" i
"hladna" protutijela)
Protočna citometrija upotrebom
monoklonskih protutijela - Ekspresija
MIRL (CD 59) na E, ekspresija
DAF (CD 55) na E
Eritropoetin

Citološke i histološke pretrage:

Citološka analiza punktata koštane
srži +/- citokemijske analize, bojenje
na željezo, udio sideroblasta,
mijelogram

Alkalna fosfataza u leukocitima
Kariogram (citogenetska analiza)

Biopsija i histološka analiza
koštane srži

Radioizotopne pretrage:
Schillingov test

Scintigrafija slezene

Određivanje volumena krvi,
plazme i mase E
Dužina života E

Kod kongenitalne
sferocitoze
Kod hemoglobinopatija
i talasemija
Kod methemoglobine-
mije, sulhemoglobinemije,
karboksihemoglobinemije,
najčešće kod
trovanja lijekovima,
plinovima, rjeđe u
nekim bolestima
Samo kod neimunih
hemolitičkih anemija
Kod paroksizmalne
noćne hemoglobinurije
(PNH)
Kod sideropenične
anemije (nije obavezno),
kod eritorpoetske
porfirije
Kod stanja s eritrocito-
zom

Kod hemolitičkih
anemija
Kod porfirija

Kod autoimunih
hemolitičkih anemija

Kod paroksizmalne
noćne hemoglobinurije
(PNH)

Kod stanja s eritrocito-
zom i kod anemije u
kroničnoj bubrežnoj
insuficijenciji (nije
obavezno, u dvojbjenim
slučajevima)

Ovisno o vrsti anemije,
obično nije potrebno
za dieripeničnu, hemo-
litičke anemije i sl.,
za megalobastične da
kod PNH

kod PNH i aplastične
anemije
Kod aplastične, mijelo-
ftizične anemije i PNH

Kod magaloblastičnih
anemija
Kod hemolitičkih
anemija (nije obavezno)
Kod stanja s
eritrocitozom
Kod hemolitičkih
anemija (nije obavezno
za sve)

Koncentracija vitamina B12 i folne kiseline

Radiološke pretrage

UZV slezene, jetre, žučnjaka

Pasaža crijeva

Irigografija

Endoskopske pretrage

Ezofagogastroduodenoskopija

POREMEĆAJI HEMOSTAZE

I ZGRUŠAVANJA KRVI

Anamneza i klinički nalaz

Poremećaj broja i funkcije trombocita, vaskularni poremećaji

Pretrage krvi

SE, KKS, Rtc

Vrijeme krvarenja po Ivyu (VK)

Broj trombocita

Morfologija trombocita

Srednji volumen trombocita (MPV)

Testovi specifičnih funkcija trombocita:

Agregacija trombocita (ADP, kolagen, epinefrin i norepinefrin, trombin)

Retrakcija koaguluma

Agregacija trombocita s ristocetinom

Citološka analiza punktata koštane srži

Antitrombocitna protutijela

Histološka analiza biopsije koštane srži

Koagulacijske analize

Biokemijske pretrage:

Alkalna fosfataza, bilirubin, AST, ALT, GGT, LDH, kreatinin

Ukupni proteini, elektroforeza proteina, imunoglobulini, imuno elektroforeza

Poremećaji mehanizma zgrušavanja krvi - nasljedni i stečeni

Vrijeme krvarenja po Ivyu (VK)

Protrombinsko vrijeme (PV)

Aktivirano parcijalno tromboplastinsko vrijeme (APTV)

Trombinsko vrijeme (TV)

Fibrinoliza (vrijeme lize euglobulina)

Faktori zgrušavanja:

F II

F V

F VII

Kod megaloblastičnih anemija ev. i hemolitičkih anemija

Pretežno kod hemolitičkih anemija
Kod megaloblastičnih anemija i kod sideropenične anemije, (nije obavezno, samo za neke slučajeve)

Kod megaloblastičnih anemija, sideropenične anemije (prema kliničkoj indikaciji, nije uvjet)

Kod funkcionalnih poremećaja trombocita

Kod von Willebrandove bolesti, Bernard-Soulierovog sindroma
Kod trombocitopenije

Kod stanja s trombocitopenom (esencijalne trombocitemije)
Po potrebi za utvrđivanje ev. istovremenog poremećaja zgrušavanja krvi - vidi sljedeći odjeljak

Po potrebi kod sumnje na autoimunu ili drugu osnovnu bolest

Pojedinačno kod hemofilija, odnosno specifičnih poremećaja zgrušavanja zbog nedostatka

F VIII	pojediniog faktora
F IX	
F X	
F XII	
F XIII	
F VIIIc	Kod von Willebrandove bolesti
Von Willebrandov antigen	
Ristocetin kofaktor	
Antitrombin III	Kod tromboza i DIK
Plazminogen	
Inhibitor aktivatora plazminogena (PAI)	
Protein C (trombofilije)	Kod stanja s trombozom
Protein S	
Rezistencija na aktivirani protein C-F V Leiden	
Homocistein u serumu	
Alfa 2 antiplazmin	
Antifosfolipidna protutijela: lupus antikoagulant i antikardiolipinska protutijela	Kod stanja s trombozom
Protutijela na F VIII	Kod hemofilije A
Razgradni produkti fibrina/fibrinogena	Kod potrošne koagulopatiije (DIK)
D-dimeri	
<i>NEMALIGNE BOLESTI LEUKOCITA, SLEZENE I/ILI IMUNOGLOBULINA</i>	
Anamneza i klinički nalaz	
<i>Pretrage krvi:</i>	
SE, KKS, Trc, Rtc	
Biokemijske analize	
Alkalna fofataza, bilirubin, AST/ALT, GGT LDH, kreatinin, Cu	
Ukupni proteini, elektroforeza serumskih proteina	
imunoglobulini	Po potrebi druge imunološke pretrage za dg. deficita celularnog celularnog ili humoralnog imuniteta
Testovi funkcije neutrofila: kemotaksija, fagocitoza, baktericidna aktivnost	Kod funkcionalnih poremećaja (rijetko)
NBT test	
Antineutrofilna protutijela	Kod autoimune neutropenije
Citološka analiza punktata koštane srži	Kod stanja s citopenijom i/ili infiltracijom koštane srži
citokemijska analiza	
Histološka analiza biopsije koštane srži	
Aktivnost alfa-galaktozidoze A u plazmi	Kod Fabry-jeve bolesti
Aktivnost kisele beta-glukozidaze u leukocitima ili fibroblastima u kulturi	Kod Gaucherove bolesti
Aktivnost kisele sfingomijelinaze u leukocitima, fibroblastima ili limfoblastima u kulturi	Kod Niemann-Pichove bolesti
Koncentracija vitamina B12 i folne kiseline	Prema potrebi
Scintigrafija jetre i slezene	Prema kliničkoj indikaciji, ne kod svih
UZV ili CT jetre i slezene	Kod hisctiocitoze
Elektronska mikroskopija (Birbeckova tjelešca)	Langerhansovih stanica
Rtg skeleta	U posebnim slučajevima kod neutropenije s

Citogenetske pretrage

Kultura koštane srži

HEMATOLOŠKE MALIGNNE BOLESTI
- AKUTNE I KRONIČNE LEUKEMIJE,
KRONIČNE MIJELOPROLIFERATIVNE
BOLESTI, LIMFOPROLIFERATIVNE
BOLESTI, PLAZMA STANIČNE DISKRAZIJE

Anamneza i klinički nalaz

Pretrage krvi

SE, broj E, Hb, MCV, MCH,
MCHC, broj L, DKS, broj Trc, Rtc

Biokemijske analize

Urea, kreatinin, elektroliti, mokraćna
kiselina Alkalna fosfataza, bilirubin,
AST, ALT, gama GT, LDH, Cu,
haptoglobin

Koagulacijske analize

Pregled urina

Elektroforeza i imunoelektroforeza
proteina urina
(Bence-Jones proteinurija)

Viskoznost krvi, krioglobulini

Imunološke i imunohepatološke analize

Ukupni proteini, elektrof.

serumskih proteina

Imunoglobulini

Imunoelektroforeza serumskih proteina

Beta2 mikroglobulin

Imunofenotipizacija stanica periferne

krvi i koštane srži monoklonskim

protutijelima protočnom citometrijom

Citološke i histološke pretrage

Citološka analiza koštane srži

Citološka analiza punktata limfnog čvora

Citološka analiza punktata likvora

Citološka analiza punktata slezene

Citokemijske analize uzoraka

Alkalna fosfataza u leukocitima

Histološka analiza koštane srži

Histološka analiza biopsije

limfnog čvora

Imunocito-i imunohistokemijske

analize tkiva

Histološka analiza biopsije jetre

Citogenetske analize krvi,

koštane srži, limfnih čvorova -
kariogram, FISH

fenotipskim

abnormalnostima

Kod Barthovog sy.,

Fanconijeve anemije,

dyskeratosis congenita

U posebnim slučajevima

Za dijagnozu

komplikacija

Kod plazma staničnih

bolesti i nekih

limfoproliferativnih

bolesti

Kod plazma staničnih

diskrazija

Kod plazma staničnih i

limfoproliferativnih

bolesti

Kod akutnih leukemija,

limfoproliferativnih bolesti,

plazma staničnih diskrazija

Indicirane ovisno o

zahvaćenosti pojedinih

tkiva i organa

Kod kroničnih mijelo-

proliferativnih bolesti

Nije nužna kod akutnih

leukemija, kod ostalih

bolesti u pravilu da

Najčešće kod limfoproli-

ferativnih bolesti akutnih

leukemija, u ostalih

rjeđe potrebno

Po potrebi kod limfopro-

liferativnih bolesti

Služe za dopunu

dijagnoze kod većine

bolesti, za postavljanje

temeljne dijagnoze rijede

Molekularne genetičke analize

PCR analize kromosomskih abnormalnosti-prvenstveno translokacija i preuređenja gena

Radiološke pretrage

RTG pluća i srca

CT toraksa i/ili abdomena, zdjelice, vrata MR - nuklearna magnetna rezonancija
Kontrastna limfangiografija

Pasaža crijeva

RRT skeleta

Radioizotopne pretrage

Scintigrafija jetre i slezene

Scintigrafija skeleta
Scintigrafija cijelog tijela galijem
Volumen krvi, plazme i mase E

Endoskopske pretrage

Ezofagogastroduodenoskopija
Kolonoskopija s biopsijom sluznice crijeva

(npr. kod kronične mijeloične leukemije obavezno)
Vrijedi isto kao i za citogenetske analize
Kod nekih akutnih leukemija
Kod svih kroničnih mijeloproliferativnih bolesti
Kod nekih limfoproliferativnih bolesti

Obavezno u svrhu stupnjevanja proširenosti bolesti kod limfoproliferativnih bolesti
Samo u pojedinim slučajevima

Sada rijetko potrebna kod malignih limfoma
Kod limfoma probavnog trakta
Kod plazmocitoma, rjeđe drugih bolesti

Kod malignih limfoma prema potrebi, nije obavezno

Kod policitemije rubre vere

Kod limfoma probavnog trakta

IV. ENDOKRINE BOLESTI, BOLESTIPREHRANE I METABOLIZMA

E 00 - E 07 POREMEĆAJI ŠTITNJACĀE

- anamneza i klinički nalaz

- laboratorijske nalaze krvi: SE, L, kolesterol, GUK, kreatinin, određivanje perifernih hormona trijod tironina i tiroksina (T3, T4), proteinskog nosača hormona štitnjače (T.B.G.), tireoglobulin u plazmi (TG) tireotropin (TSH), određivanje antitijela štitnjače i određivanje patoloških imunoglobulina (IgG) po potrebi

- EKG pregled

- nalaz scintigrafije (u slučajevima tumora, čvorova, metastaza)

- UZV i biopsiju štitnjače za diferencijalnu dijagnozu malignih procesa štitnjače, kao i razlikovanje benignih i malignih tumora

- u nejasnim slučajevima treba ispitivanje proširiti testom suspresije i testom stimulacije kada se ispituje da li se radi o primarnoj ili sekundarnoj hipotireozu ili kada se sumnja na toksični adenom
- nalaz i mišljenje interniste - endokrinologa, okuliste te neurologa o tijeku bolesti, uspjehu liječenja te prognozi.

E 10 - E 14 DIJABETES MELITUS (šećerna bolest)

- laboratorijski nalazi pregleda krvi - određivanje glikemije (koncentracije glukoze u krvi) pregleda mokraće - određivanje glikozurije, ketonurije i ketonemije
- RTG nalaz pluća, EKG, RR, oscilometrijski nalaz donjih ekstremiteta
- kontrola bolesti pomoću A1C hemoglobina
- u slučaju komplikacija potreban je nalaz odgovarajućih specijalista (internist, neurolog, oftalmolog i nefrolog)
- kod komplikacija na očima treba ispitati oštrinu vida i očnog tlaka, vidno polje i stupanj promjena na fundusu kao i stanje optičkih medija
- kod komplikacija na bubrezima, treba utvrditi stupanj oštećenja bubrežne funkcije
- kod komplikacija na perifernom živčelju, treba utvrditi stupanj oštećenja
- komplikacije na krvnim žilama utvrđuju se oscilometrijom, ultrazvučnim i angiografskim metodama

E 20 - E 21 BOLESTI PARATIREOIDNIH ŽLIJEZDA

A. Hiperparatireoidizam

Medicinska dokumentacija koja verificira dijagnozu sadrži:

- pregled krvi: opetovano određivanje kalcija i fosfora, određivanje ionskog kalcija u krvi (hiperkalcemija, hipofosfatemija)
- pregled urina: određivanje kalcija i fosfora 24h u urinu (hiperfosfaturija, hiperkalciurija)
- radioimunološko određivanje PTH
- pod kontrolom UZV funkcija paratireoidnih žlijezda
- RTG kostiju

B. Hipoparatireoidizam

- anamneza, klinički nalaz
- laboratorijski nalazi:
- opetovano određivanje kalcija i fosfora, određivanje ionskog kalcija

- određivanje kalcija i fosfora 24 h u urinu
- EMG nalaz (test na tetaniju)
- EEG, EKG
- radioimunološko određivanje PTH
- scintigrafija
- CT, po potrebi

E 24 - E 27 NADBUBREŽNE ŽLIJEZDE

A. Hiperfunkcija kore nadbubrežne žlijezde (Sy. Cushing, M. Cushing)

- anamneza i klinički nalaz
- laboratorijski nalazi; kortizol i ACTH u plazmi u dnevnom ritmu (8,23), elektroliti Na, K
- mjerenje koncentracija kortizola i njegovih metabolita 24h u urinu
- test supresije (blokada kortizola dexamethasonom)
- test stimulacije (kortizola sa ACTH po Blissu)
- KKS
- RTG abdomena i.v. urografija
- UZV nadbubrežnih žlijezda
- CT
- scintigrafija, event. angiografija.

II. Hiperaldosteronizam (primarni, sekundarni)

- mjerenje aldosterona u plazmi i 24h urina
- elektroliti u krvi Na, K, Mg (K nizak, Na+, Cl, bikarbonati povišeni)
- urin (spec.težina)
- određivanje reninske aktivnosti plazme (Rap)
- UZV, CT, scintigrafija

III. Feokromacitom

- kateholamini u 24h urinu (adrenalin, noradrenalin)

- VMA (vanil mandelična kiselina)
- CT
- scintigrafija
- angiografija
- MR, po potrebi

B. Hipokuncija kore nadbubrežne žlijezde (M.Adison)

Medicinska dokumentacija za verifikaciju dijagnoze sadrži sljedeće:

- anamnezu i klinički nalaz
- laboratorijske nalaze: određivanje kortizola i ACTH u plazmi, u 24h ritmu (8,23), određivanje natrija i kalija i uree u plazmi, te određivanje metabolita hormona nadbubrežne žlijezde 24h u urinu
- test stimulacije s ACTH
- EKG
- RTG abdomena, UZV, CT, scintigrafija

E 22 - E 23 BOLESTI HIPOFIZE

A. Hipopituitarizam (smanjeno ili izostalo lučenje tropina)

- anamneza, klinički nalaz
- laboratorijski nalazi: određivanje gonadotropina, somatotropina STA, tireotropina TSH, kortikotropina ACTH, prolaktina PRL, te njihov odgovor u stimulacijskim testovima.

B. Tumori hipofize (prema sekretornim osobinama)

I. Akromeglaija (pojačano lučenje STH)

- test supresije STH s glukozom

II. M.Cushing (pojačano lučenje ACTH)

- vidi bolesti nadbubrežne žlijezde

III. Prolaktinom

- određivanje PRL u plazmi

IV. Gonadotropni i tireotropni tumori

V. Kromofobni tumori (bez sekretornih osobina)

Kod svih tumora:

- vidno polje
- rtg. selektivno
- CT selektivno
- MR, po potrebi

C. Bolesti neurohipofize - Diabetes insipidus (Sy. poliurije)

- dijabetes centralnog tipa - pomanjkanje ADH (antidiuretskog hormona) - vasopresin senzitivna
- nefrogeni dijabetes insipidus - neosjetljivost bubrega na ADH - vasopresin rezistentan
- psihogeni dijabetes insipidus - pretjerano uzimanje vode
- dijagnostički testovi: test 8-satnog žeđanja, test reagiranja na vasopresin.

V. DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA (F 00 - F 99)

F 00 - F 09 ORGANSKI DUŠEVNI POREMEĆAJI, UKLJUČUJUĆI SIMPTONSKE POREMEĆAJE

- detaljna anamneza, heteroanamneza o preboljelim bolestima, kranio-cerebralnim traumama, ovisnosti
- neurološka, okulistička, internistička obrada
- EEG, fundus, CT, GEG, po potrebi
- psihološka obrada
- molekularna genetska obrada, po potrebi

F 10 - F 19 DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA UZROKOVANI UZIMANJEM PSIHOAKTIVNIH TVARI (ALKOHOL, OPIJATI, SEDATIVI, HIPNOTICI I SL.)

- klinički somatski i neurološki status
- laboratorijske obrade, posebno jetre, gastrointestinalnog sustava, elektroliti
- EKG, EMNG, EEG
- psihološka obrada.

Za sve ostale duševne bolesti i poremećaje treba isključiti organski uzrok poremećaja (simptomatske psihoze) te dati detaljan psihijatrijski nalaz o stanju svih psihičkih funkcija (orijentiranost, motorike, mišljenja, afekata, volje, pažnje, intelektualnih funkcija).

VI. BOLESTI ŽIVČANOG SUSTAVA G 00 - G 99

Medicinska dokumentacija koja verificira navedene dijagnoze treba sadržavati anamnezu i neurološki status, te za pojedine skupine sljedeće pretrage:

G 00 - G 09 UPALNE BOLESTI CNS-a

- pregled likvora - titar antitijela na viruse, Borellia Burgdorfferi, spirohete
- EEG
- neurološka, okulistička, otološka, event. psihološka obrada
- po potrebi CT i MR (za herpes simplex virus)

G 10 - G 13 SISTEMNE ATROFIJE KOJE PRIMARNO ZAHVAĆAJU CNS

- EEG, fundus, vestibulogram, ENG, EMNG, kompjuterizirana stabilometrija (kod ataksije),
- CT
- genetska obrada
- dokazivanje tumorskih biljega
- antitijela (za skupinu G 13)
- psihološka obrada

G 20 - G 26 EKSTRAPIRAMIDALNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI KRETNJI

- osnovni laboratorijski nalazi
- ceruloplazmini u serumu
- Cu u krvi i urinu
- biopsija jetre, po potrebi (M - Wilson)
- okulistička obrada (fundus, prednji očni segment)
- likvor
- EMG
- CT -PET i SPECT (Huntingtonova chorea)
- genetička dijagnostika Huntingtonove choree

Neurofiziološka i klinička evulacija ekstrapiramidnih sindroma (hiperkineza)

- testovi tremora (G 25)

- psihološka obrada

G 30 - G 32 OSTALE DEGENERATIVNE BOLESTI CNS-a

- isto kao u G 10
- SPECT, PET (radioizotopne pretrage za mjerenje perfuzije te biokemijskih i funkcionalnih parametara mozga)
- HLA tipizacija, po potrebi

G 30 - G 37 DEMIJELINIZIRAJUĆE BOLESTI CNS-a

- obrada likvora
- detekcija senzoričkih cerebralnih potencijala - VEP (vidni), BGP (slušni), SSR (somatosenzorni)
- MR, CT
- psihološka obrada

G 40 - G 47 EPIZODNI I PAROKSIZMALNI POREMEĆAJI

- opetovani EEG
- polisonografska obrada
- videografsko kontinuirano snimanje
- kraniogram, CT, MR, po potrebi
- psihološka obrada
- HLA-DR2 (povišen u narkolepsije)

G 50 - G 59 POREMEĆAJI ŽIVACA, ŽIVČANIH KORJENOVA, PLEKSUSA

- EMNG
- radiološka obrada kralježnice
- likvor
- EEG (G 50)
- okulistička, otološka obrada
- CT, MR, po potrebi

G 60 - G 64 POLINEUROPATIJA I OSTALI POREMEĆAJI PERIFERNOG ŽIVČANOG SUSTAVA

- kao u G 50 - G 59 uz
- genetsku obradu
- tumorski biljezi, po potrebi
- specifična antitijela za paraneoplastične bolesti

G 70 - G 73 BOLESTI MIONEURALNE VEZE I MIŠIĆA

- kliničko farmakološki testovi (neostigminski, tensilonski)
- elektrofiziološko testiranje spojnice
- titar antitijela na nikotinske receptore za acetil holin (n-Ach-R)
- EMNG
- CT medijastinuma (timom)
- genetska obrada
- RTG obrada kostiju, po potrebi
- biopsija mišića, po potrebi
- endokrinološka obrada, po potrebi
- obrada metabolizma lipida, ugljikohidrata
- enzim kreatin kinaza (CK), aldolaza (LDH), SGOT, SGPT.

G 90 - G 99 POREMEĆAJ AUTONOMNOG ŽIVČANOG SUSTAVA

- testiranje vegetativnog živčanog sustava
- CT
- kompjuterizirana stabilometrija

I 60 - I 69 CEREBROVASKULARNE BOLESTI

- Doppler i color Doppler karotide
- Doppler i color Doppler V-B sliva
- transkranijalni Doppler (TCD)
- EEG

- EKG
- GUK, lipidogram, kreatinin
- okulistička obrada (fundus, vidno polje)
- likvor, po potrebi
- RTG vratne kralježnice
- CT, MR, po potrebi
- angiografija, po potrebi

VII. S 06 TRAUMA ŽIVČANOG SUSTAVA (NJENE POSLJEDICE)

- radiološka obrada (kranioogram, RTG kralježnice)
- EEG
- likvor
- CT
- psihijatrijska i psihološka obrada
- okulistička i ORL obrada
- ispitivanje vegetativnog živčanog sustava

VIII. H 00 - H 59 BOLESTI OKA I ADNEKSA OKA

- ispitivanje centralnog vida na daljinu bez korekcije, s korekcijom (ako je potrebna) i ako se korekcija ne može postići treba to posebno naglasiti napomenom "ne korigira"
- centralni vid na blizinu
- periferni vid odnosno vidno polje
- raspoznavanje boja
- motilitet očnih jabučica (fuzije, stereopsije)
- dopunske i specijalne pretrage (adaptacija na tminu, rekuperacija nakon zabljeskavanja i dr.),
- test na dvoslike
- binokularni vid
- fundus i prozirni optički medij
- očni tlak

- Schimmerov test.

IX. H 60 - H 95 BOLESTI UHA I OŠTEĆENJA SLUHA I RAVNOTEŽE

H 60 - H 80, H 90 - H 95 OŠTEĆENJE SLUHA

- ORL pregled
- audiološki pregled
- tonški audiogram (TA)
- govorna audiometrija
- impedanometrija (timpanometrija)
- evocirani slušni potencijali (ABR)
- globalni gubitak sluha iskazuje se tablicama po Fowler-Sabineu

H 81 - H 83 OŠTEĆENJE RAVNOTEŽE

- ORL pregled
- otoneurološki pregled
- tonški audiogram (TA)
- toplinski pokus Fetzgerald-Halpike ili frekvenckalorigram
- ispitivanje spontanog poglednog, potresnog i fiksacionog nistagmusa Frenzelovim očalima
- ispitivanje pozicionog i položavajućeg nistagmusa (F.H.)
- ispitivanje cervikogenog nistagmusa
- ispitivanje vestibulospinalnog refleksa (kraniokorpografija, stabilometrija, posturografija)
- elektronistagmografija (ENG)
- statokineziometrija uz kompjutorsku obradu (C-CCG).

X. I 00 - I 99 BOLESTI CIRKULACIJSKOG SUSTAVA

I 00 - I 09 KRONIČNA REUMATSKA BOLEST SRCA (SRČANE MANE)

- anamneza, katamneza
- klinički pregled
- EKG u mirovanju

- ehokardiografija - Doppler ehokardiogram
- EKG - pod opterećenjem - ergometrija - prema propisanim shemama
- EKG - kontinuirano stanje po Holteru
- izotopne pretrage
- laboratorijske pretrage: SE, E, Hb, AST, L. Bilirubin, T3, T4
- invazivna obrada (mikrokaterizacija, plućni kapilarni tlak, kateterizacija srca), po potrebi
- angiokardiografija, ventrikulografija.

I 10 - I 15 HIPERTENZIVNE BOLESTI

- etiologija hipertenzije (esencijalna primarna arterijska hipertenzija ili sekundarna hipertenzija)
- klinička težina hipertenzije (granična, umjerena, teška, maligna) prema dijagnostičkim kriterijima: klinički pregled, visina krvnog tlaka, nalaz mokraće, nalaz očne pozadine, EKG i parcijalne bubrežne funkcije, kreatinin, te kalij u serumu.

I 10 ESENCIJALNA HIPERTENZIJA

- kompletni pregled urina
- kalij, glukoza, kreatinin, acidum uricum
- EKG, RTG srca - pluća
- pregled očne pozadine
- ispitivanje reninske funkcije, po potrebi

MALIGNA ARTERIJSKA HIPERTENZIJA

- dijastolički RR preko 130 mg Hg odnosno 17,5 Kpa
- očna pozadina (retinopatija III-IV. stupnja)
- kreatinin i kalij u serumu
- EKG
- RTG srca i pluća
- UZ i color Doppler
- renalna angiografija + separadni renini, po potrebi.
- CT, po potrebi

I 15 SEKUNDARNE HIPERTENZIJE

Renovaskularna hipertenzija (zbog stenoze glavne renalne arterije ili njenih segmentalnih ogranaka)

- dinamična scintigrafija bubrega sa dekonvulacijom
- perfuziona scintigrafija bubrega
- ultrasonografija i color Doppler
- reninska aktivnost u perifernoj krvi
- renalna angiografija + određivanje reninske aktivnosti iz renalnih vena, po potrebi

Sekundarna hipertenzija zbog parenhimne bolesti bubrega

- obrada u smislu dokazivanja parenhimne bolesti bubrega obostrane ili jednostrane.

I 20 - I 25 ISHEMIČNE BOLESTI SRCA

- laboratorijski nalazi: SE, hemogram, kolesterol, trigliceridi, urea, kreatinin, mokraćna kiselina, glukoza, kalij, natrij, enzimi (CK, CPKMB, SGOT, SGPT, LDH)
- RTG srca i pluća
- EKG u mirovanju
- EKG pod opterećenjem - ergometrija ako nema kontraindikacija
- ehokardiografija
- dinamička kontinuirana elektrokardiografija po Holteru, po potrebi
- scintigrafija srca uz opterećenje, po potrebi
- koronarna angiografija
- ostali nalazi nakon pregleda drugih organa i organskih sustava koji diferencijalno dijagnostički dolaze u obzir kod koronarne bolesti.

I 44 - I 50 OSTALE SRČANE BOLESTI (POREMEĆAJ SRČANOG RITMA, SMETNJE PROVOĐENJA)

Metode pregleda koje verificiraju dijagnozu su:

- palpacija pulsa i auskultacija srca, analiza tonova, jugularni puls
- elektrokardiografija
- dinamična elektrokardiografija - Holter

- testovi opterećenja
- intrakardijalna elektrografija (elektrofiziološko ispitivanje srčanog provodnog sustava).

I 70 - I 79 BOLESTI ARTERIJA, ARTERIOLA, KAPILARA

I 70 - I 71 ANEURIZME I DISEKCIJE AORTE TE OSTALE ANEURIZME

- fizikalni pregled
- RTG slika pluća i srca ili nativne snimke abdomena
- ehokardiografija ili ultrazvuk abdomena
- CT torakalnih odnosno abdominalnih organa
- aortografija.

I 73 - I 79 OSTALE BOLESTI PERIFERNIH KRVNIH ŽILA

- mjerenje sistoličkog krvnog tlaka ultrazvukom po Doppleru
- elektronska oscilografija
- okulzivna pletizmografija
- arteriografija po potrebi
- lipidi u serumu
- GUK

I 80 - I 89 BOLESTI VENA, LIMFNIH ŽILA I LIMFNIH ČVOROVA

- ultrazvuk po Doppleru
- flebografija
- izotopna flebografija.

XI. J 00 - J 99 BOLESTI DIŠNOG SUSTAVA

- mikrobiološke pretrage sputuma, punktata ili briseva s biogramom i antibiogramom
- citološki pregled ispljuvka, punktata, aspiriranog sekreta bronha, ekscidiranog tkiva pluća, bronha, limfnih čvorova itd.
- dijaskopija pluća i radiografija pluća
- kardiološki pregled srca i opći internistički pregled bolesnika
- funkcionalna ispitivanja kardiovaskularnog sustava

- biokemijske pretrage, imunološke pretrage
- funkcionalno ispitivanje poremećaja respiracije (ventilacije, difuzije, cirkulacije i stupanj respiratorne insuficijencije).

J 42 KRONIČNI OPSTRUKTIVNI BRONHITIS

- imunološke pretrage (kožni testovi za ispitivanje centralnog i testovi humoralnog imuniteta)
- biokemijske pretrage (alfa 1 antitripsin u serumu pri sumnji na emfizem)
- citološke pretrage (eozinofilni granulociti u sekretu bronha)
- endoskopske pretrage (bronhoskopija, bronhografija)
- funkcionalni testovi respiracije
- funkcionalni parametri opstruktivnih smetnji ventilacije
- funkcionalni parametri distribucijskih, ventilacijsko-perfuzionih smetnji
- analiza respiratornih plinova i acidobazni status arterijske krvi u miru i u opterećenju
- funkcionalni parametri cirkulacije (EKG), tlak u plućnom krvotoku.

J 43 EMFIZEM PLUĆA

- biokemijske pretrage (alfa 1 antitripsin u serumu)
- radiološka slika prsnog koša i CT (pluća i srca)
- funkcionalni testovi ventilacije (spirometrija i pletizmografija uz plinsku analizu arterijske krvi u miru i opterećenju, difuzija za CO)

J 44 KRONIČNA OPSTRUKTIVNA BOLEST PLUĆA (COPB)

- imunološke pretrage (kožni testovi za ispitivanje centralnog i testovi humoralnog imuniteta)
- biokemijske pretrage (alfa 1 antitripsin u serumu, pri sumnji na emfizem)
- citološke pretrage (eozinofilni granulocit u sekretu bronha)
- endoskopske pretrage
- funkcionalni testovi respiracije
- funkcionalni parametri opstruktivnih smetnji ventilacije
- funkcionalni parametri distribucijskih, ventilacijsko-perfuzionih smetnji
- analiza respiratornih plinova i acidobazni status arterijske krvi u miru i u opterećenju

- funkcionalni parametri cirkulacije (EKG), tlak u plućnom krvotoku.

J 45 ASTMA

- testovi spirometrije i pletizmografije, krivulja protoka i volumena zraka u vrijeme forsiranog ekspirija (FEF 25-50). Parametri se provjeravaju nakon primjene bronhospazmolitika.
- plinske analize i acidobazni status arterijske krvi u napadu bronhalne astme.
- funkcionalni testovi cirkulacije, difuzijski kapacitet za CO
- kožni testovi preosjetljivosti na inhalacione alergene
- radioimunološka ili enzimoimunološka metoda utvrđivanja koncentracije sveukupnih i specifičnih imunoglobina E (Ig E)
- eozinofilija u krvi i u iskašljaju, brisu nosa
- ventilacijska perfuziona scintigrafija pluća.

J 47 BRONHIEKTAZIJE

- bronhoskopija
- angiografske pretrage (bronhalna i pulmonalna angiografija, perfuziona scintigrafija pluća)
- kod sumnje na mukoviscidozu - koncentracija klorida u znoju bolesnika)

SARCOIDOSIS - (MORBUS BESNIER - BOECK - SCHAUMANN)

- imunološke pretrage: tuberkulinski test, in vitro korelati celularne imune aktivnosti, hipergamaglobulinemija, broj B - limfocita i T - limfocita, reumatoidni faktor, koncentracija konvertora angiotenzina I, hiperkalcemija
- hiperkalciurija
- radiološke pretrage, CT pretrage, limfografija, biopsija, scintigrafija galijem
- funkcionalni testovi respiracije: poremećaji alveokapilarne difuzije (transfer faktor), smanjena statička rastezljivost pluća (Cst), uz održanu dinamičku (D dyn).

Respiratorna insuficijencija

Pulmonalna hipertenzija, cor pulmonale

J 20 - J 28 PLUĆNI TROMBOEMBOLIZAM

- termografija sumnjivog ekstremiteta, ultrazvuk velikih vena ekstremiteta, pletizmografija, scintigrafija, radio-marker fibrinogena, flebografija
- radiološki znaci na plućima, angiografija plućnog krvotoka, scintigrafija

- elektrokardiografija, mjerenje tlaka u arteriji pulmonalis

J 60 - J 84 DIFUZNA INTERSTICIJSKA FIBROZA PLUĆA

- hematološke pretrage (sekundarna policitemija)
- radiološke pretrage
- funkcionalni testovi (restriktivne smetnje ventilacije, difuzije i rastezljivosti pluća, opstruktivne smetnje, pulmonalna hipertenzija, cor pulmonale, hipoksija, hiperkapnija i respiratorna acidoza)
- imunološke pretrage (hemaglutinacije i reakcije vezanja komplementa, testovi kožne reaktivnosti i njihovi in vitro korelati, imunoglobulini, antinuklearni faktor, LE fenomen i pojedine frakcije komplemenata)
- BASL, iskašljaj na azbestna tjelešca
- perfuzijska scintigrafija pluća
- biopsija pluća (limfnih čvorova i jetre)

XII. K 00 - 93 BOLESTI PROBAVNOG SUSTAVA

K 20 - K 23 BOLESTI JEDNJAKA

- klinička dijagnoza (anamneza, fiziklani pregled, standardni laboratorijski testovi)
- endoskopija - biopsija za citološki ili histološki pregled
- RTG jednjaka
- manometrijske metode (kod refluksa oezofagitisa i ahalazije)
- CT toraksa
- markeri tumora (CA, 19-9, CEA)
- RTG srca i pluća

K 25 - K 27 BOLESTI ŽELUCA I DOUDENUMA

- Klinička dijagnoza (anamnezna, klinički pregled, standardni lab. testovi)
- određivanje gastrina u serumu
- ezofagogastroduodenoskopija s biopsijom za PHD
- UZV - abdomena
- RTG želuca i duodenuma (komplementarna metoda endoskopiji)
- CT abdomena

- tumorski markeri (CEA, CA 19-9)

K 28 - K 38 K 50 - K 63 BOLESTI CRIJEVA

- klinička dijagnoza (amneza, klinički pregled i standardni lab. testovi)
- laboratorijski pregled krvi (E, HBG, L, trombociti, vrijeme krvarenja, vrijeme zgrušavanja, dif. KS, elektroliti, gama globulini)
- pregled stolice (krv, paraziti, bakterijski pregled, gljivice, virusi, leukociti)
- masti u stolici kvantitativno
- trioleinski izdisajni test
- izdisajni test žučne kiseline
- test D-ksilozom, po potrebi
- Schillingov test, po potrebi
- tolerancija laktoze (LTT)
- radiološki pasaža crijeva, radiološka enterokoliza (samo kod selekcioniranih slučajeva)
- biopsija sluznice tankog crijeva kapsulom
- rektosigmoidoskopija s biopsijom
- kolonoskopija s biopsijom
- UZV abdomena
- CT abdomena, po potrebi
- tumorski markeri (CA, 19-9, CEA)
- imunološke pretrage (antineutrofilna antitijela - enzimski imunotest)
- aspirat tankog crijeva za parazite, po potrebi
- irigografija
- angiografija

K 70 - K 77 BOLESTI JETRE

Klinička dijagnoza:

- (anamneza, klinički pregled i rutinski lab. testovi)
- specijalni laboratorijski testovi:

- ceruloplazmin, bakar u serumu i urinu, bakar u suhom tkivu jetre
- feritin, Fe, TIBC
- alfa-1, antitripsin
- virusni markeri (HAV, HBV, HCV)
- autoantitijela (ANF, AMHA, AGLM, LKM)
- imunoglobulini kvantitativno
- alfafetoprotein, lipidogram
- perkutana biopsija jetre
- laparoskopija s ciljanom biopsijom
- UZV abdomena
- color - Doppler abdomena
- CT abdomena
- scintigrafija jetre (obilježeni leukociti, obilježeni eritrociti)
- biokemijska, citološka i mikrobiološka pretraga ascitesa

K 80 - K 87 BOLESTI ŽUČNJAKA, ŽUČOVODA I GUŠTERAČE

- Klinička dijagnoza: (anamneza i klinički pregled, standardni lab. nalazi)
- UZV abdomena
- CT abdomena
- tumorski markeri (CA 19-9)
- ERCP, po potrebi.
- peroralna kolecistografija, i. v. biligrafija (samo u izabranim slučajevima)
- PTC (perkutana transhepatička kolangiografija)
- masti u stolici kvantitativno
- hormoni pankreasa (kod sumnje na endokrini tumor pankreasa)

XIII. L 00 - L 99 BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA

1. Za *Dermatitis atopica* (L 20) *Prurigo Besnier* (L 20.0, profesionalni i neprofesionalni alergijski kontaktni dermatitis uzrokovan različitim alergenima (L 23 - L 23.8), *Iritativni kontaktni dermatitis uzrokovan različitim čimbenicima* (L 24 - L 24.8), *Nespecifični kontaktni dermatitis uzrokovan različitim čimbenicima* (L 25 - L 25.9). Minimalan broj dijagnostičkih pretraga potreban za ocjenu invalidnosti je:

- anamneze (obiteljska, osobna, te radna (opis poslova i radnih zadataka, materijali s kojima dolazi u dodir prilikom rada i uvjeti u kojima radi), tvari s kojima dolazi u dodir izvan radnog mjesta, zaštita na radu (rukavice, kreme, odjeća) sredstva s kojima pere ruke na poslu (detergencije, otapala, razrjeđivači i drugo). Podaci o tijeku bolesti izvan radnog odnosa.
- dermatološki status: opis cijele kože, detaljan opis bolesnih areala kože stigma.
- laboratorijske pretrage: testovi in vivo s podacima o testiranju prije zaposlenja; određivanje zaštitnog sloja kože - pH mjerenje i TEWL (trans epidermal water loss) na bolesnoj i zdravoj koži;
- Epikutano testiranje (patch) - zatvoreni sa standardnom serijom alergena i profesionalnim alergenima, otvoreni epikutani test, test abrazijom i kombinirani skarifikacijski - epikutani test.

Za *Dermatitis atopica* (L 20) potrebno je uz gornje pretrage učiniti: test ubodnom (Prick) i skarifikacijski test. Od in vitro testova:

- određivanje ukupnih imunoglobulina E (RIST ili ELISA test),
- određivanje specifičnih imunoglobulina (RAST ili ELISA ili CAST-ELISA) test,
- određivanje frakcija komplemenata, limfocita T i B
- Imunohistokemijska analiza bioptata kože.

Za *Urticaria allergica* (L 50), *Idiopatsku urtikariju* (L 50.1), *Urtikariju na hladnoću i toplinu* (L 50.2), *Vibracijsku urtikariju* (L 50.4), *Holinergijsku* (L 50.5) i *kontaktnu urtikariju* (L 50.6), te *Vasculitis* (L 95) treba učiniti:

- anamnezu (obiteljska, osobna rada s opisom ekoloških uvjeta rada)
- dermatološki status (diseminirane urtike ili samo na mjestu ekspozicije noksi, veličina, zahvaćenost sluznica)
- laboratorijske pretrage: in vivo: Prick test; skarifikacijski; intradermalni, epikutani, testovi opterećenjem; in vitro: određivanje ukupnih IgE protutijela (RIST ili ELISA), određivanje specifičnih IgE protutijela (RAST ili CAST-ELISA ili ELISA); patohistološka analiza (svjetlosna) zbog diferencijalne dijagnoze prema urticaria vasculitis), određivanje frakcije komplemenata (Cls, Clq, C3, C4, CH50, C5a), određivanje kroničnih upalnih procesa (fokusa), imunoelektroforeza.

2. *Autoimune bulozne bolesti kože* (L 10 - L 14)

Za Pemphigus (L 10); Pemphigus vegetans (L 10.1=, Pemphigus foliaceus (L 10.2=, Pemphigus erythematosus (L 10.4=, Pemphigus uzrokovan lijekovima (L 10.5), Ostali pemphigusi (L 10.8), Prolazna akantolitička dermatoma (Grover) (L 11.1), Ostali pemphigoid (L 12.1); Stečena bulozna epidermoliza (L 12.3); Ostali pemphigoidi (L 12.8); Ostali bulozni poremećaji (L 13); Dermatitis

herpetiformis (Duhringova bolest L 13.0); Subkornealni pustulozni dermatitis (Sneddon-Wilkinson L 13.1), Ostali bulozni poremećaji (L 13.8 i L 13.9).

Potrebne pretrage za dijagnozu i procjenu radne sposobnosti su:

- anamneza (osobna i sadašnje bolesti-nastavak, recidivi),
- dermatološki status (izgled i veličina mjehura, na zdravoj ili upaljenoj podlozi, lokalizacija),
- laboratorijski nalazi; Tzank-ov citološki test, patohistološka analiza bioptata: svjetlosna mikroskopija, direktna imunofluorescencija, imunohistokemija (IH), eventualno elektronska mikroskopija (EM) antinuklearna protutijela u serumu (ANA), cirkulirajući imunokompleksi (CIC), antipemfigusna i antipemfigoidna protutijela indirektnom imunofluorescencijom (IIF), ANDA protutijela protiv DNK, imunoelektroforeza.

3. *Ostale autoimune bolesti*

Lupus erythematosus (L 93)

Za Lupus erythematosus discoides (L 93.0), Subakutni kožni lupus eritematosus (L 93.1), Ostali lupusi (L 93.2), Sistemni lupus erythematosus (M 32), potrebne su sljedeće pretrage:

- anamneza (osobna i sadašnje bolesti),
- dermatološki status (fotoekspozirana ili pokrivena područja)
- laboratorijska obrada: svjetlosna mikroskopija bioptata kože, direktna imunofluorescencija (DIF) bolesne i zdrave kože, određivanje Lupus eritematosus stanica (LE), određivanje antinuklearnih protutijela (ANA), imunoelektroforeza, elektroforeza proteina, reuma serologija i serologija silfilisa, krioglobulin, SE, KKS, V-reaktivni protein, komplementne frakcije, određivanje minimalne eritemske doze (MED) na UV zrake.

4.1. *Ostali lokalizirani poremećaji vezivnog tkiva (L 94)*

Lokalizirana sklerodermija (morphea) (L 94.0), Scleroderma linearis (L 94.1), Calcinosis cutis (L 94.2), Sklerodaktilija (L 94.3), Ostali poremećaji vezivnog tkiva (L 94.8 - L 94.9) Scleroderma systemica (M 30 - M 36)

Potrebne pretrage su:

- anamneza sadašnje bolesti
- dermatološki status (boja, induracija kože, lokalizacija, negativan turgor i dr.)
- laboratorijske pretrage: svjetlosna i imunohistokemijska mikroskopska analiza bioptata kože, direktna imunofluorescencija kože (DIF), imunoelektroforeza, test na Boreliju burgodorferi (IF ili ELISA), antinuklearna protutijela (ANA), anticentromerna protutijela, kardiolipinska protutijela, protutijela prema površinskim antigenima, određivanje protutijela Scl 70 protiv enzima DNK topoisomerase, određivanje C-reaktivnog proteina (CRP), reuma serologija; SC, KKS, elektroforeza, imunoelektroforeza, spirometrija, RTG ezofagusa.

4.2. *Dermatomyositis/Polymyositis (M 30 - M 36) i Sharp syndrome*

- anamneza (slabost, disfagija, dispneja)
- dermatološki status (ružičasti kapci ili drugi dijelovi kože, mišićna slabost)
- laboratorijski nalazi: patohistološka mikroskopska analiza bioptata kože i mišića, kreatinin u urinu, povišene vrijednosti enzima LDH i CPK, elektromiogram (EMG) anti RNP i ANA, ENA (U1-RNP) protutijela.

5. *Ulkus nogu (Ulcus hypostaticum cruris) (L 97)*

- anamneza: obiteljska (konstitucija), profesionalna (faktori i realizacije), faktori rizika (dijabetes, hipertenzija, hiperlipemija), aktualni simptomi
- dermatološki status i fizikalni pregled: izgled kože, funkcionalni testovi, razlika u opsegu, palpacija perifernih art. pulseva, Lassegue-ov i Homman-ov test, status stopala i velikih zglobova, pretilost.
- laboratorijski nalazi: SE, KKS s trombocitima, AST, ASTA, temeljne pretrage koagulacija,
- doppler vena, izotopna flebografija sa MAA, antegradna flebografija i aorto-arteriografija

6. *Eritemoskvamozne i papulozne bolesti*

Psoriasis vulgaris (L 40.0), Psoriasis pustulosa generalisata (L 40.1), Acrodermatitis continua (L 40.2=, Pustulosis palmoplantaris (L 40.3), Psoriasis arthropatica (M 07.0 - M 07.3, M 09.), Hipertrofički lihen planus (L 43.0), Bulozni lihen planus L. 43.1), Lihenoidne reakcije na lijekove (L 43.2).

Za L 40.0 - L 40.9 neophodno je potrebno:

- klinički pregled (tip bolesti (I ili II) i postotak zahvaćenosti kože mjeren po PASISCor-u,
- detaljni podaci o obiteljskoj anamnezi,
- HLA tipizacija
- probatorna ekscizija i patohistološki mikroskopski nalaz
- laboratorijski nalaz (KKS, Ac. uricum, reuma faktori, kolesterol i trigliceridi).

7. *Zloćudne tumorske tvorbe (C.00)*

Melanom kože trupa (C 43.5)

- klinički pregled uz fotodokumentaciju i "stageing"
- histološka i imunohistokemijska analiza (intraoperativna ili postoperativna) kože i regionalnog limfnog čvora
- RTG snimke pluća
- CT abdomena i toraksa

8. Zloćudne novotvorenine kože (C 44.0 - C 44.3)

- Karcinom usnica
- klinički pregled (veličina tumora, palpacija ref. limfnog čvora)
- PHD analiza bioptata ili ekscizata tumora
- stanje regionalnih limfnih čvorova (palpacija, citopunkcija, po potrebi probatorna ekscizija)
- radni uvjeti i profesija s opisom radnog mjesta.

XIV. BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SUSTAVA I VEZIVNOG TKIVA (M 00 - M 99)

M 05 - M 14 UPALNE ARTROPATIJE

M 00 PIOGENI ARTRITIS

- klinički status
- RTG obrada zgloba
- pozitivni testovi upalne aktivnosti: Se, KKS, CRP, fibrinogen, haptoglobin, elektroforeza proteina
- analiza sinovijalne tekućine

M 05 REUMATOIDNI ARTRITIS

- klinički nalaz
- pozitivni reumatoidni faktor: Waller Rose test, Latex test, FLT-RF (povišeni titar reumatoidnog faktora) LE stanice
- pozitivni testovi upalne aktivnosti: SE, KKS, CRP, fibronogen, haptoglobin, elektroforeza proteina (smanjeni albumini, povećani alfa i gama globulini)
- određivanje imunoglobulina i komponenti komplementa
- bakar, željezo, enzimi, analiza urina
- analiza sinovijalne tekućine
- HLA tipizacija DR4 i DRRTG dijagnostika, periartikularna osteoporoza, rubne erozije
- specijalno ispitivanje: termografija, scintigrafija.

M 07 PSORIJATIČNI ARTRITIS I PSORIJATIČNE ARTROPATIJE

- klinički nalaz
- SE, KKS, Fe, UIBC, TIBC, ASTA, ALT, GGT, AP, bilirubin, kreatinin, acidum uricum, K, Na, Cl, Ca, ukupni proteini, elektroforeza serumskih proteina, kompletan urin

- CPR, IgA, IgM, IgC
- Reumatoidni testovi: Waller Rose, Latex, RF, ASO
- detaljan pregled kože i noktiju
- RTG obrada: respirativne promjene, periostitis
- HLA tipizacija B12 i B27

M 10 GIHT

- klinički nalaz
- SE, KKS, Fe, UIBC, TIBC, AST, ASTA, ALT, GGT, AP, bilirubin, kreatinin, acidum, uridum, K, Na, Cl, Ca, ukupni proteini, elektroforeza proteina, kompletan urin
- CRP, IgA, IgM, IgC
- Reumatoidni testovi; Waller Rose, Latex, RF, ASO
- RTG obrada
- HLA tipizacija B12 i B27

M 15 - M 19 ARTROZE

M 15 POLIARTROZA

- klinički nalaz
- SE, KKS, Fe, UIBC, TIBC, AST, ASTA, ALT, GGT, AP, bilirubin, kreatinin, acidum, uricum, K, Na, Cl, Ca, ukupni proteini, elektroforeza proteina, kompletan urin
- CRP, IgA, IgM, IgC
- Reumatoidni testovi: Waller Rose, Latex, RF, ASO
- detaljan pregled kože i noktiju
- RTG obrada

M 16 KOKSARTROZA

- klinički pregled kukova
- mjerenje aktivne i pasivne pokretljivosti u stupnjevima
- RTG obrada kukova

M 17 GONARTROZA

- klinički pregled koljena
- RTG obrada koljena, standardne snimke, sagitalne snimke patele 30, 60, 90 stupnjeva
- mjerenje aktivne i pasivne pokretljivosti zgloba

M 19 OSTALE ARTROZE

- klinički pregled zgloba
- RTG obrada zgloba
- mjerenje aktivne i pasivne pokretljivosti zgloba

M 20 STEČENE DEFORMACIJE PRSTIJU ŠAKE I STOPALA

- klinički pregled
- mjerenje deformiteta u stupnjevima
- dinamometrija šaka
- RTG obrada

M 21 STEČENE DEFORMACIJE UDOVA

- klinički pregled
- funkcionalni status ekstremiteta
- dinamometrija ekstremiteta
- RTG obrada

M 22 BOLESTI IVERA (PATELE)

- klinički pregled
- RTG obrada ivera AP, profilne i sagitalne snimke

M 23 UNUTRAŠNJE OZLJEDE KOLJENA

- klinički pregled koljena
- mjerenje pokretljivosti zglobova u stupnjevima
- RTG obrada koljena, te artrografija koljena

M 25 OSTALI POREMEĆAJI ZGLOBA NESVRSTANIH DRUGAMO

- klinički pregled zglobova

- RTG obrada zglobova
- funkcija zglobova
- analiza sinovijalnog eksudata ili hemartrosa
- funkcionalni status zgloba

BOLESTI SISTEMNOG VEZIVNOG TKIVA (M 30 - M 36)

M 32 SISTEMNI LUPUS ERITEMATODES

- klinički nalaz
- SE, KKS, Fe, UIBC, TIBC, AST, ALT, GGT, AP, bilirubin, kreatinin, acidum, uricum, K, Na, Cl, Ca, elektroforeza proteina
- imunološke pretrage: LE stanice, ADNA, urin, CRP, IgAs, IgM, IgGŽ
- Waller Rose, Latex, RF, ukupni C, C3, C4, SNF
- Anti DNA antijela
- Anti SM antitijela
- antifosfolipidna antitijela

M 34 SISTEMNA SKLEROZA

- klinički nalaz
- SE, KKS, Fe, UIBC, TIBC, AST, ALT, GGT, AT bilirubin, kreatinin, acidum, uricum, N, K, Cl, Ca, elektroforeza proteina, kompletan urin
- CPR, IgA, IgM, IgG
- Waller Rose, Latex, RF, C, C3, C4, ANF, CiC, antitijela na centromeru, antitijela Sc70, Ro, antitijela La, krioglobulini
- RTG šaka resorpcija distalnih falangi i kalcifikacija
- patohistologija kože

DORZOPATIJE (M 40 - M 54)

M 40 KIFOZA I LORDOZA

- klinički pregled
- RTG obrada

- mjerenje kuteva kifoze i lordoze

M 42 SKOLIOZE

- klinički pregled
- RTG obrada standardne i funkcionalne snimke
- mjerenje kuteva po Coobeu i Fergussonu

M 43 OSTALE DEFORMIRAJUĆE DORZOPATIJE

- klinički pregled
- RTG obrada, standardne, funkcionalne i kose snimke

M 45 ANKILOZANTNI SPONDILITIS

- klinički pregled
- Se, KKS, eleftrforeza proteina, imunoglobulini, ispitivanje ALA-B27 antigena
- RTG sakroilijakalnih zglobova po Barsonyu i Kovaszu
- RTG cijele kralješnice standardne i funkcionalne snimke
- scintigrafija sakroilijakalnih zglobova

M 47 SPONDILOZA

- klinički pregled
- RTG obrada standardne, funkcionalne i kose snimke
- neurološki pregled

M 50 BOLESTI CERVIKALNOG DISKA

- klinički pregled
- RTG obrada standardne, funkcionalne i kose snimke
- EKA - elektrokineziološka analiza vratne kralješnice
- UZV vratne kralješnice
- CZ vratne kralješnice, po potrebi
- MR vratne kralješnice, po potrebi

M 53.0 CERVIKOCEFALNI SINDROM

- klinički pregled
- RTG obrada standardne, kose i funkcionalne snimke, te obrada kraniovertebralne regije
- Fundus i vusus, te vidno polje po Goldmanu
- EEG, REG, Doppler vertebrobazilarnog sliva s funkcionalnim testovima
- EKA- elektrokineziloška analiza vratne kralješnice
- UZV vratne kralješnice
- ORL nistagmografija, kraniokorporografija te A-V gram
- cervikalna angiografija, po potrebi
- CT i CT mijelografija, po potrebi
- MR vratne kralješnice, po potrebi
- psihološko testiranje, po potrebi
- ispitivanje autonomnog živčanog sustava, po potrebi

M 53.1. CERVIKOBRAHIJALNI SINDROM

- klinički pregled
- RTG radiološka obrada standardne, kose i funkcionalne snimke
- EMNG gornjih ekstremiteta
- UZV vratne kralješnice, po potrebi
- CT i CT mijelografija vratne kralješnice, po potrebi
- MR vratne kralješnice, po potrebi
- Doppler gornjih ekstremiteta s pozicionim testovima
- EKA- elektrokineziološka analiza vratne kralješnice

M 54.6 BOL U TORAKALNOJ KRALJEŠNICI

- klinički pregled
- RTG obrada AP i profilne snimke
- UZV torakalne kralješnice

M 54 BOL U LEĐIMA (DORZALGIJE)

- klinički pregled
- RTG standardne, kose i funkcionalne snimke lumbalne kralješnice
- tomografija lumbalne kralješnice, po potrebi.
- EKA - elektrokineziološka analiza lumbalne kralješnice
- UZV lumbalne kralješnice, po potrebi.
- EMNG donjih ekstremiteta, po potrebi
- CT i CT mijelografija lumbalne kralješnice, po potrebi
- MR lumbalne kralješnice, po potrebi
- Dinamometrija lumbalne kralješnice, po potrebi
- radikulografija lumbalne kralješnice, arteriografija, po potrebi
- psihološko testiranje, po potrebi

M 65 SINOVITIS I TENOSINOVITIS

- klinički pregled
- RTG obrada
- UZV pregled
- analiza sinovijalne tekućine

M 66 SPONTANI RAZDOR ZGLOBNIH SVEZA I TETIVA

- klinički pregled
- RTG obrada
- UZV ultrazvučni pregled

M 70 BOLESTI MEKIH TKIVA NASTALE KAO POSLJEDICA UPORABE, PREKOMJERENE UPORABE I PRITISKA

- klinički pregled
- RTG obrada, po potrebi
- UZV pretraga

M 75 OŠTEĆENJE RAMENA

- klinički pregled

- RTG obrada i AP i profilne snimke, te druge projekcije: kose, polukose, West-Point i dr.
- UZV pregled ramena

M 80 OSTEOPOROZA

- klinički pregled
- RTG obrada
- denzitometrija
- SE, alkalna i kisela fosfataza, Ca, K, Na, Cl, urin

M 86 OSTEOMIJELITIS

- klinički pregled,
- RTG obrada, tomografija, fistulografija
- funkcija s bakteriološkom analizom
- SE, KKS, DKS, urin, hemokultura
- scintigrafija

XV. N 00 - N 99 BOLESTI GENITOURINARNOG SUSTAVA

N 00 - N 08 GLOMERULSKE BOLESTI

- pretrage krvi: SE, KKS, kreatin, mokraćna kiselina, elektroliti - natrij, kalij, kalcij, klor, fosfor, lipidi, elektroforerza serumskih bjelančevina, acidobazni status
- pretrage urina: albumen, sediment, proteinurija kvantitativno i tip proteinurije
- parcijalna funkcija bubrega; klirens endogenog kreatinina i pokus koncentracije
- UZV bubrega
- biopsija bubrega
- osnovne pretrage za obradu hipertenzije.

N 10 - N 16 TURBOINTERSTICIJSKE BOLESTI BUBREGA

- pretrage krvi kao N 00 - N 08
- pretrage urina kao N 00 - N 08
- parcijalna funkcija bubrega

- UZV

- ekskrecijska urografija i mikcijska cistografija

Napomena: Kod endemske nefropatije važna je anamneza - endemsko područje, bolest u obitelji uz event. i biopsiju bubrega, a kod analgezijske nefropatije anamneza o abuzusu analgetika.

N 18 KRONIČNA BUBREŽNA INSUFICIJENCIJA

- stupanj zatajivanja bubrega: sniženje parcijalnih funkcija bubrega I. stupanj; azotemija - II stupanj ; uremija - III. stupanj

- klinički pregled

- pretrage krvi (SE, CKS, DKS, jetreni testovi, transaminaze, kreatin, urea, ASTRUP, elektroliti, testovi bubrežne funkcije)

- RTG pluća i UZV abdomena

- obrada kardiovaskularnog, respiratornog, gastrointestinalnog i neuromišićnog sustava

- CT abdomena, po potrebi.

N 20 - N 23 MOKRAĆNI KAMENCI

- klinički pregled

- pretrage krvi: kao naprijed + kalcij, fosfati, alkoholna fosfataza, mokraćna kiselina

- pretrage urina: kao naprijed + kalcinurija, fosfaturija, uricurija, cestinurija

- bakteriološki pregled urina

- parcijalna funkcija bubrega

- UZV

- nativna slika abdomena

- ekskrecijska urografija

- analiza kamena infracrvenom spektografijom

- PTH u krvi (recidivirajuća kalcijaska litijaza)

- scintigrafija paratireoidnih žlijezda, po potrebi.

- citološka punkcija paratireoidnih žlijezda, po potrebi.

Q 61.3. CISTIČNA BOLEST BUBREGA

- klinički pregled

- pozitivna obiteljska anamneza
- obostrano palpabilni bubrezi
- pretrage krvi kao naprijed
- pretrage urina : albumen, sediment, proteinurija kvantitativno, citološki nalaz urina
- bakteriološki pregled urina
- parcijalna funkcija bubrega
- UZV
- ekskretorna urografija
- scintigrafija
- CT abdomena
- renalna angiografija, po potrebi
- osnovne pretrage za hipertenziju.

SMETNJE I SFINKTERA

- neurološki status
- laboratorijske pretrage: Se, urin, kultura urina
- UZV
- infuziona urografija
- klirens kreatinina
- dinamična scintigrafija bubrega
- urodinamska obrada (mikciometrija - uroflow, cistometrija, EMG sinktera)
- uretrocistoskopija.